

Курс "Християнська етика - 2"

Відеолекція 2: "Успішні діти"

(Девід Феддес)

Успішні діти

1. Успішні діти поважають та слухають своїх батьків.
2. Успішні діти мають батьків, які заслуговують на повагу та слухняність.

Діти, будьте слухняні в усьому батькам, бо це Господеві приємне! Батьки, не дратуйте дітей своїх, щоб на душі не впали вони! (до Колосян 3:20-21).

Успішні діти

До Ефесян 6:1-4

Діти, слухайтеся своїх батьків у Господі, бо це справедливе! Шануй свого батька та матір це перша заповідь з обітницею, щоб добре велося тобі, і щоб ти був на землі довголітній! А батьки, не дратуйте дітей своїх, а виховуйте їх в напаминанні й остереженні Божому!

Що потрібно для того, щоб діти були успішними в житті? Біблія досить чітко і просто відповідає на це питання. Щоб діти могли досягти успіху, вони повинні поважати та слухати своїх батьків. Також успішні діти мають батьків, які заслуговують на повагу та слухняність. Отже, діти повинні поважати та слухатися, а батьки повинні бути достойними цього. В результаті ваші діти виростуть та будуть успішними в житті. Ось основний біблійський принцип щодо сімейних взаємин, необхідних для того, щоб діти були успішними.

Послання до Колосян розділ 3, вірші 20 і 21 говорять: "Діти, будьте слухняні в усьому батькам, бо це Господеві приємне!" (буквально: "приємно в Господі"), оскільки у контексті цього уривку пояснюється, яким має бути життя в Господі.

У цих віршах йдеться про те, яким є сімейне життя "в Господі", тобто, як люди живуть, перебуваючи "в Христі" і коли в них живе Ісус Христос. Таким чином, діти повинні слухати, а батьки не повинні роздратовувати своїх дітей, щоб ті не стали пригніченими та продовжували духовно зростати.

Послання до Ефесян доповнює настанови на цю тему. У шостому розділі, у першому вірші написано: "Діти, слухайтеся своїх батьків у Господі, бо це справедливе". Потім Павло звертається до Божих настанов, даних у Десяти Заповідях: "Шануй свого батька та матір це перша заповідь з обітницею, щоб добре велося тобі, і щоб ти був на землі довголітній". Далі апостол Павло додає: "А батьки, не дратуйте дітей своїх, а виховуйте їх в напаминанні й остереженні Божому".

Ви бачите, що ці настанови мають два аспекти: вони звернені як до дітей, так і до батьків. Однією з найпоширеніших помилок при читанні Біблії є увага до того, що Бог говорить іншим людям, а не вам. Часто батьки цитують своїм дітям Біблійний заклик до покорі, і це правильно. Проте важливо також почути те, що Бог говорить нам, батькам, — що ми не повинні «роздратовувати дітей» чи ображати їх, а виховувати їх у дисципліні та остереженні Господньому, і бути людьми, яких варто поважати та слухати.

Успіх чи загибель?

- Послухай, мій сину, напучення батька свого, і не відкидай науки матері своєї (Приповісті 1:8).
- Сину мій, не забудь ти моєї науки, і нехай мої заповіді стережуть твоє серце, бо примножать для тебе вони довготу твоїх днів, і років життя та спокою! (Приповісті 3:1-2).
- Око, що з батька сміється й погорджує послухом матері, нехай видзьобають його круки поточні, і нехай орленята його пожеруть! (Приповісті 30:17).

Отже, успіх чи загибель?

Біблія чітко підкреслює важливість того, щоб діти слухали своїх батьків. І на цьому я б хотів сконцентрувати вашу увагу в цій лекції.

В першу чергу, це надзвичайно важливо, щоб діти слухали своїх батьків. Ми прочитали з книги Приповістей 3:1-2: "Сину мій, не забудь ти моєї науки, і нехай мої заповіді стережуть твоє серце, бо примножать для тебе вони довготу твоїх днів, і років життя та спокою!".

Ця настанова подібна до заповіді, яку було процитовано вище. Тут також сказано про користь такої поведінки: "щоб тобі було добре, і ти прожив довге життя". Ми також прочитали з книги Приповістей 30-го розділу. Тут йдеться про негативний результат: "Око, що з батька сміється й погорджує послухом матері, нехай видзьобають його круки поточні, і нехай орленята його пожеруть!" Ми розуміємо, хто саме потрапляє в розпорядження круків - лише мертві люди. Ось чий очі виринають воронами, які харчуються трупами. Перефразую цю думку так: "Якщо ти не слухаєш свого батька і матір, то ти - "мертва дичина". Твої очі стануть здобиччю для хижаків". Це досить сильне висловлювання. Дітям варто розуміти ці вірші з Приповістей і брати їх близько до серця: "Якщо я хочу мати успіх, мені потрібно слухати свого батька і матір".

Слабкий батько, негідні сини

- А сини Ілія були люди негідні, вони не знали Господа, (1Сам.2:12.).
- **Та вони не слухали голосу** батька свого, бо Господь постановив погубити їх. (1Сам.2:25.).
- І розповім йому, що Я суджу дім його навіки за гріх, про який він знав, що сини його богозневажають, та не спиняв їх. (1Сам.3:13.).

Слабкий батько, негідні сини

Біблія надає нам приклади того, як не слід поводитися батькові, і як не повинні вчиняти діти.

Сини Ілія, за словами Біблії, були негідними людьми, вони не знали Господа. Це частково було пов'язано з тим, що у них був слабкий батько, який не був наполегливим і не був твердим, скеровуючи їх на шлях Господа і не стримуючи їх, коли вони відхилялися від Божого шляху. Ще однією їхньою проблемою було те, що вони просто не слухали свого батька. Вони не хотіли слухати голос батька. Тому воля Господа була в тому, щоб вони загинули. В певний момент Ілій їм сказав: "Нащо ви робите такі речі, про які я чую? Про ваші злі вчинки я чую від

усього цього народу". На той час вони вже були дорослими. Його сини крали з приношень Господу, спали з жінками біля входу до Скинії Божої та вчиняли безліч страшних дій. Коли Ілій сказав, що їм треба припинити грішити, вони просто не послухали його.

З іншого боку, варто відзначити той факт, що Бог сказав, що Він буде карати дім Ілія за беззаконня, про які Ілій знає. Як відомо, Ілій та його родина будуть покарані за те, що його сини богохульствували перед Богом, а він не стримував їх. З цієї історії можна зробити висновок, що якщо діти зазнають невдач у своєму житті, то в цьому може бути вина батька, який не стримував своїх дітей і не навчив їх, як жити правильно, хоча в цьому випадку існують "дві сторони медалі".

Ми повинні розуміти, що недоліки можуть бути з обох сторін. Ви можете бути непокірною дитиною або ж дорослим – одним із батьків, який не стримує своїх дітей.

Батько може надавати добрі настанови, але діти просто не хочуть його слухати, а він і не вимагає виконання своїх настанов з належною наполегливістю, при цьому вважаючи, що в усьому винні тільки діти.

Якщо ви - дитина, то у вас може бути батько, схожий на Ілія, який був далеким від досконалості і не був достатньо суворим. У цьому випадку ви можете думати, що у вас не буде успіху в житті лише через його вину.

Зростання під керівництвом Ілії

А той отрок служив Господеві при священникові Ілії. (1Сам.2:11.).

А отрок Самуїл усе ріс, та здобував ласку як у Господа, так і в людей. (1Сам.2:26.).

А Самуїл ще не пізнав голосу Господа, і ще не відкрилося йому Господнє слово. А Господь далі покликав Самуїла третій раз. І він устав, і пішов до Ілія та й сказав: Ось я, бо ти кликав мене. І зрозумів Ілій, що то Господь кличе отрока. (1Сам.3:7,8).

Погляньмо на життя ще одного персонажа цієї історії. Гофні та Фінегас, ті самі негідні сини Ілія, не були єдиними, хто виріс під його керівництвом. Хлопчак Самуїл також дивився на Ілія як на основний образ чоловіка та батька. Він також служив Господу під керівництвом священника Ілія. Біблія говорить, що цей юнак, Самуїл, продовжував зростати як фізично, так і духовно: в благодаті перед Господом та перед людьми. Він ріс під керівництвом Ілія. Попри недоліки священника, Самуїл був юнаком, який слухав Ілію та ріс в прихильності Бога та людей. На початку Самуїл ще не знає Господа, і слово Господа йому не відкривалося. Але, як ви пам'ятаєте, є історія, коли Самуїл почув голос, який покликав його, і він йде до Ілія. Той каже: "Я не кликав тебе". Це відбувалося три рази. На третій раз Ілій зрозумів, що Господь кличе цього юнака. Так отже, попри недоліки, Ілій допоміг Самуїлу впізнати голос Бога. Батьки можуть бути далеко не ідеальними людьми. Але якщо дитина слухатиме слово Боже і черпатиме те, що знайде доброго у своїх батьках, Бог використовує це для її благословення. Так отже, Ілій був винний. Але його негідні сини також були винні у своїх гріхах і злочинах. Кожен з нас несе відповідальність перед Господом за те, як ми поведимося один з одним і як ми ставимося до заповідей Божих.

Чому важливо слухати батьків?

- "Це приємне Господу." Вашим життям ви показуєте, як Син Божий слухається Бога Отця.
- "Це справедливо." Ви додержуєтеся однієї з Десяти Заповідей Бога.
- "Щоб тобі жилося добре." Ваші батьки прагнуть кращого для вас. Підкорюючись їм, ви допомагаєте собі досягти успіху в земному житті і духовних питаннях, мати матеріальний успіх і розвивати хороші стосунки з людьми та Богом.
- Вас формують дорослі, питання лише в тому, які саме. Ваші батьки люблять вас найбільше і знають вас краще за інших.

Отже, чому важливо слухати своїх батьків?

По-перше, послання до Ефесян говорить: "Діти, слухайтеся своїх батьків у Господі, бо це справедливо!". Подібна заповідь зустрічається і в посланні до Колосян. Наша покора дозволяє нам показати всьому світу, як Син Божий, Ісус Христос, покоряється своєму Богові Отцю. У декількох Біблійних уривках сказано, що ви "всі догоджаєте Господеві", чи робите те, що "угодне Господу", і ви живете "в Господі". Ви живете з Христом, Його життя є в вас, і вашим життям ви розповідаєте людям про Бога. Бог Син покоряється Богу Отцю. І тому однією з причин, чому ми покоряємося нашим земним батькам є те, що ми хочемо показати людям, як Ісус Христос покоряється Своему Отцю. Далі, ми підкоряємося своєму земному батькові через бажання покорятися Небесному Отцю.

Друга причина слухати своїх батьків полягає в тому, що це правильно. Ви виконуєте одну з Десяти Заповідей Бога. Коли виникають сумніви, як саме слід вчинити, потрібно робити те, що правильно. Робити те, що говорить Бог, це дуже вагома причина для виконання чогось. Іноді ти можеш сказати батькам: «Чому мені це потрібно робити?» У відповідь почуєш: «Тому, що я так сказав». Так само і Бог говорить: "Тобі слід це робити, тому що Я так кажу. Це правильно. Це одна з Моїх заповідей". Звісно, це не єдина причина, яку Бог вказує нам, є ще й інші причини, але важливо знати, що слухняність є правильною, Бог дійсно так велить нам вчиняти.

Ще однією вагомою причиною є результат: "щоб тобі жилося добре". Якщо ви - дитина, то, ймовірно, знаєте, що ваші батьки прагнуть кращого для вас. Звісно, існують погані та жахливі батьки, але у більшості випадків батьки прагнуть кращого для своїх дітей. Покора їм допомагає вам мати успіх у земному житті та духовних справах, мати матеріальний успіх, розвивати хороші стосунки з людьми та Богом, особливо, якщо ви звертаєте увагу на життя та настанови благочестивих батьків - християн.

Отже, ми слухаємо тата і маму, тому що це корисно для нас. Але далеко не завжди дітям легко прийняти той факт, що тато знає щось краще нас. Я пам'ятаю свій десятий день народження і те, як радів, що мені вже виповнилося цілих 10 років! Це було чудово! Мені здавалося, що тепер я увійшов у доросле життя. І в той конкретний день я подумав, що прийшов час рухатися далі та досягати нових успіхів у житті. Літом мені доручено було кожного дня подавати зерно бикові, якого вирощували на фермі, де ми жили. Кожен день я доставляв зерно бикові, висипав його в годівницю, і він їв. Для цього завдання мені доводилося щодня їздити на поні. Але поні призначене для маленьких дітей, а кінь — для чоловіків. І ось, у віці 10 років я подумав, що прийшов мій час їздити на коні, або принаймні

саме так я подумав. Я сказав своєму татові, що вважаю, що прийшов мій час їздити на коні до бика. Але тато відповів: "Ні, Дейв, ти ще занадто малий, щоб їздити на коні. Поки що тобі все ще краще їздити на поні, на ім'я Фрості". Після його відходу я вирішив, що знаю себе краще, ніж тато. Так що я пішов і піймав коня. Мені вдалося надіти вуздечку на коня. Я прикріпив велике сідло, призначене для дорослого, на коня і прив'язав драбинку. Потім я стрибнув і поїхав. Я віз мішок з зерном, який прив'язав до сидла. Мені було добре верхом на коні, я думав, що виглядаю дуже круто верхом на цьому коні, оскільки знаходжусь високо, набагато вище, ніж коли я їздив на поні. Я дістався до пасовиська і вирішив прискорити рух, перейшовши до галопу. Було чудово летіти галопом на цьому коні. Але потім я виявив одну проблему. У мене було сідло, призначене для дорослого чоловіка, а я був ще хлопчиком. Мої ноги були занадто короткими, щоб дістати до стремен, які просто бовталися з боку в бік, стукаючи по боках коня. Ви, мабуть, знаєте, що коні думають, коли їх б'ють по боках. Для них це сигнал, що означає "біжи швидше". Тому наш кінь і побіг. Він біг все швидше і швидше, а мої ноги не дотягувалися до стремен, продовжуючи хитатися все сильніше і сильніше. Тоді мені було 10 років. Я був досить худим. Мої руки не були достатньо сильними, щоб сильно натягнути важіль і таким чином зупинити коня або хоча б сповільнити його. Він вчепився зубами в вуздечку і біг на повну швидкість, наскільки міг. У мене не було навіть найменшого уявлення, як його зупинити або хоча б сповільнити. Нарешті я потягнув за важіль в одну сторону, таким чином змушуючи коня повернутися і направити його до болота, де було багато пагорбів і бруду, бо я думав, що нерівна поверхня допоможе коню сповільнитися. Справді, болото сповільнило його. Коли він на повній швидкості потрапив в це болото, то миттєво перекинувся та скинув мене через голову. Я впав у бруд. Потім кінь перекотився через мої ноги та стрибнув, направляючись додому.

Мені довелося докладати зусиль, щоб поступово вибратися з цього бруду. Кульгаючи, я вирушив додому. По дорозі мене досить сильно турбувала думка про те, що зараз мій батько зі мною зробить. Але він нічого не зробив мені. Тато занадто сильно сміявся. Тепер, згадуючи цю історію, що сталася багато років тому, я можу сказати: «Дійсно, це було досить смішно». Але також розумію, що якби я того дня слухав свого батька, то міг би уникнути багатьох неприємностей. Мій непослух буквально міг коштувати мені життя. Я міг би зламати шию, перелетівши через голову коня, або отримати серйозну травму від того, що ця велика тварина перекинулася через мене. Господь помилював мене, попри мій непослух. Одна з важливих причин слухати своїх батьків полягає в тому, що вони дійсно знають, що для вас краще, і вам варто прислухатися до них, щоб вам було добре.

Є ще одна причина слухати своїх батьків.

Якщо ви дитина, **ваші погляди завжди формуватимуться під впливом когось із дорослих** чи якоїсь групи дорослих. Питання лише у тому, яких дорослих? Бажаєте, щоб вас формували ті, хто любить найбільше? А хто знає вас найкраще? Чи ви хочете, щоб інші люди формували вас? Багато дітей думають, що вони роблять те, що хочуть, або те, що хочуть робити діти їхнього віку. При цьому багато хто не розуміє, що думки та бажання дітей їхнього віку формуються програмами, які вони дивляться. А музика, яку вони слухають, майже повністю визначається дорослими, натовпом товстих 50 - 60-річних дорослих, які обговорюють яким чином заманити підлітків та дітей, щоб заробляти на них гроші. Отже, якщо секс та насильство успішно продаються, то дорослі будуть продавати вам це. Вони також хочуть продати вам випивку та наркотики. На кожну дитину, яка має приятеля, який намагається нав'язати йому наркотики чи спиртне, знайдеться якийсь дорослий, який збагатився внаслідок цієї угоди. Саме так, у всіх сферах життя керують дорослі, які мають будь-яку владу

у вашому житті, розумієте ви це чи ні. Я вже наводив приклад музичного каналу MTV. Ті, хто його заснував, стверджували, що це найдослідженіший канал в історії людства. Дорослі витратили багато часу на те, щоб з'ясувати, як зачепити дітей, щоб маніпулювати ними та заробити на них чималі гроші.

Таким чином, якщо ви дитина, то у вас є вибір: кого саме з дорослих слухати? Які саме дорослі будуть впливати на ваше життя? Чи вашим життям будуть керувати ті дорослі, яким байдуже до вас і які лише хочуть збагатитися за ваш кошт? При цьому їх не цікавить те, що вони можуть зіпсувати ваше життя, на шляху до свого збагачення. Або ж ви слухатимете своїх батьків, які люблять вас більше, ніж будь-хто на цій планеті, і які знають вас краще, ніж хтось інший на землі.

Ми з вами звернули увагу на деякі основні причини слухняності батькам.

Як заперечення можна сказати, що батьки не досконалі. Справді, батьки не досконалі. Так само як і діти не досконалі. Хоча іноді діти думають, що вони досконалі. Але, що сталося б, якби якась дитина була досконалою? Навіть у цьому випадку досконалому синові все одно треба було б підкорятися недосконалим батькам.

Подивіться на Ісуса Христа та його земних батьків. Біблія розповідає нам про подію, яка сталася в їхній сім'ї, коли йому було дванадцять років. Ісус знаходився у храмі, а його батьки пішли з іншими родичами. Вони шукали його кілька днів, поки він розмовляв у храмі з великими знавцями Божого закону. І коли вони, нарешті, знайшли його, мати Ісуса посварила його. А Він їм відказав: «Чого ж ви шукали Мене? Хіба ви не знали, що повинно Мені бути в тому, що належить Моему Отцеві?»

Йосип і Марія не зрозуміли Його. Така ж ситуація може виникнути в стосунках між батьками та дорослими дітьми. Проте, у цьому випадку батьки не зрозуміли свого Сина через те, що Він є Сином Божим. Але, попри непорозуміння, ми читаємо, що "І пішов Він із ними, і прибув у Назарет, і був їм слухняний. А мати Його зберігала оці всі слова в своїм серці. А Ісус зростав мудрістю, і віком та благодаттю, у Бога й людей" (Луки 2:51-52).

Ісус був бездоганною дитиною. Проте Його батьки не завжди розуміли Його і, можливо, іноді недооцінювали Його, оскільки Він дійсно мав вище призначення на землі. Його не розуміли та недооцінювали не через проблеми, які можуть виникнути у дітей та підлітків, а через те, що Він слідував волі Свого Небесного Отця, своїм власним, особливим способом. І, все ж таки, Він покорувався недосконалим батькам, і ріс у покірності та смиренності перед ними, подібно до того, як ріс Самуїл. В результаті Бог - Отець благословив Ісуса Христа у всьому, і Він зростав у премудрості та в любові до Бога та людей.